

Enhed
ADMPOP,
Administrationspoli-
tisk kontor

Høringsnotat - forslag til lov om ændring af lov om frikommuner mv.

Sagsbehandler
DEPHVJ

Modtagne hørings svar

Koordineret med

Økonomi- og Indenrigsministeriet har modtaget i alt 49 hørings svar.

Sagsnr.
2012-01706

Følgende myndigheder og organisationer (i alt 37) har meddelt, at de har bemærkninger:

Doknr.
27195

Advokatrådet, Amatørernes Kunst og Kultur Samråd (AKKS), Arkitektskolen Aarhus, BUPL, Danmarks Idrætsforbund (DIF), Danmarks Lærerforening, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Danske Handicaporganisationer, Datatilsynet, DATS – Landsforeningen for dramatisk virksomhed, DO – Foreningen Danske Orkesterdirigenter, DUF - Dansk Ungdoms Fællesråd, FOA – Fag og Arbejde, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Fredensborg Kommune, Friluftsrådet, Fritid og Samfund, Fritidshusejernes Landsforening, Fritidssamrådet i Danmark, FTF, Jobrådgivernes Brancheforening, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kristelig Fagbevægelse, Kulturelle Samråd i Danmark, Landbrug og Fødevarer, Landsorganisationen i Danmark (LO), Odense Kommune, Offentligt Ansattes Organisationer (OAO), Oplysningsforbundenes Fællesråd, Parcelhusejernes Landsforening, Rådet for Socialt Udsatte, Samrådet, Vejle Kommune, Viborg Kommune, Ældre Sagen, Ældremobiliseringen.

Dato
16-11-2012

Følgende myndigheder og organisationer (i alt 12) har meddelt, at de ikke har bemærkninger:

AK-Samvirke, Ankestyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Danske Erhvervsskoler – Bestyrelserne og Danske Erhvervsskoler - Lederne, Det kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, DI, FSR – danske revisorer, Institut for Menneskerettigheder, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Realdania, Rigsrevisionen, Ungdommens Uddannelsesvejlednings Udviklingscenter.

Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering har meddelt, at lovforslaget kun perifært berører dets faglige felt, hvorfor akademiet ikke ønsker at fremkomme med bemærkninger til forslaget. KTO oplyser, at organisationen ikke har bemærkninger, idet forslaget ikke skønnes at have løn- og ansættelsesretlige konsekvenser for ansatte i kommuner og regioner. KTO henviser dog til evt. hørings svar fra LO, FTF mv.

Følgende myndigheder og organisationer (i alt 132) har ikke afgivet hørings svar:

3F - Fagligt Fælles Forbund, Akademikernes Centralorganisation, Akademisk Arkitektforening, AOF Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsløsheds-kassen for Selvstændige (ASE), Arkitektforbundet, Beskæftigelsesrådet, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Byggefagenes Kooperativ Landssammenslutning, Byggeriets Evaluerings Center, Byggeskadefonden, Bygningskultur Danmark, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Børnerådet, Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO-industri), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Daghøjskoleforeningen, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Privatskoleforening, Danmarks Vejlederforening, Dansk Amatør-Musik Union, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blinde Samfund, Dansk Byggeri, Dansk Bygningsinspektørforening, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Friskoleforening, Dansk Handicap Idræts-Forbund, Dansk Husflid, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Metal, Dansk Oplysnings Forbund, Dansk Skovforening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Standard, Dansk Taxi Råd, Dansk Transport og Logistik, Dansk Vandrelaug, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Busvognmænd, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Danske Landskabsarkitekter, Danske Regioner, Danske Skoleelever, Danske Udlejere, Danske Ældreråd, De Danske Skytteforeninger, De Samvirkende Invalideorganisationer, De Samvirkende Menighedsplejer, Den danske Europabevægelse, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Domstolsstyrelsen, DS Håndværk og Industri, Efterskoleforeningen, Erhvervsskolelederne i Danmark, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Feriehusudlejernes Brancheforening, Folkeligt Oplysnings Forbund, Folkeuniversitetet, Folkevirke, Foreningen af Byplanlæggere (FAB), Foreningen af Danske Biologer, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i kommunerne (EnviNa), Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen Bæredygtige Byer og Bygninger, Forsikring og Pension, Fredericia Kommune, Frie Skolers Lærerforening, Gentofte Kommune, Gentofte Kommunalforening, Gladsaxe Kommune, Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Handelsskolernes Lærerforening, HK Handel, HK Kommunal, HORESTA, Håndværksrådet, Jydske Grundejerforeninger, Kristelig Fagbevægelse, Kulturarvsstyrelsen, Kyst, Land & Fjord, Kystdirektoratet, LandBoUngdom, Landdistrikternes Fællesråd, Landsbyggefonden, Landsbyrådet, Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen af Fleks- og skånejobbere, Landsforeningen af Landsbysamfund, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Liberalt Oplysnings Forbund, Lilleskolerne - en sammenslutning af frie grundskoler, Musisk Oplysningsforbund, Natur- og miljøklagenævnet, Natur og Ungdom, NETOP - Netværk for Oplysning, Odsherred Kommune, Organisationen af Selvejende Organisationer, OSI, Patent- og Varemærkestyrelsen, Praktiserende Landinspektørers Forening, Pårørendegruppen for svage ældre, Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for de Gymnasiale Uddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for frivilligt socialt arbejde, Skole og Samfund, Skolelederforeningen, SIND, Småskovsforeningen Danmark, Socialistisk Oplysningsforbund, Socialpædagogernes Landsforbund, Uddannelsesforbundet, Ungdomsringen, Ungdomsskolernes Udviklingscenter, Vejdirektoratet, Vesthimmerlands Kommune, Økologisk Landsforening

Bemærkninger til lovforslaget

I det følgende foretages en tværgående gennemgang af de centrale bemærkninger, som er fremkommet i høringssvarene.

Der er udover de punkter, som omtales i det følgende, på baggrund af ministeriets egen kvalitetssikring af lovforslaget indarbejdet en række mere tekniske, herunder lovtekniske ændringer i lovforslaget inden fremsættelsen.

1. Generelle bemærkninger

Flere foreninger, organisationer mv. tager positivt imod frikommuneforsøget.

KL finder bl.a., at forslaget ligger i naturlig forlængelse af lov om frikommuner, og ser gerne, at regeringen også fremadrettet fortsat går langt i forhold til at imødekomme frikommunernes forsøgsansøgninger.

Landbrug og Fødevarer hilser forsøgene velkomne i den udstrækning, at de medfører administrative lettelser for virksomheder og landbrug i de omfattede frikommuner.

Viborg Kommune er overordnet tilfreds med, at der nu etableres yderligere forsøgsmuligheder. Kommunen håber, at regeringen vil udvise samme grad af mod og virkelyst som hidtil frem til udløbet af forsøget, ligesom kommunen forventer, at regeringen vil sikre en smidig og ubureaukratisk godkendelsesproces for nye forsøg.

Datatilsynet anfører bl.a., at tilsynet forudsætter, at persondataloven og sikkerhedsbekendtgørelsen vil blive iagttaget i forbindelse med de behandlinger af personoplysninger, der vil ske som følge af lovforslagets bestemmelser.

FOA – Fag og Arbejde fremhæver, at det er yderst vigtigt at inddrage medarbejderne ved udarbejdelsen af de enkelte frikommuneforsøg, som iværksættes i frikommunerne, herunder bl.a. for at understøtte formålet med frikommuneforsøget.

Kristelig Fagforening tilslutter sig fuldt ud intentionerne i hele frikommuneforsøget.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Vedrørende medarbejderinddragelse er det efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse naturligt, at bl.a. medarbejderne inddrages i frikommuneforsøget, herunder f.eks. ved udarbejdelsen og udrulningen af konkrete forsøg. Det kan bl.a. være med til at understøtte det lokale ejerskab og dermed udmøntningen af forsøg.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder dog ikke, at disse forhold bør reguleres i loven, men i stedet aftales eller sikres lokalt i den enkelte frikommune ud fra de lokale forhold og ønsker.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

2. Konkrete bemærkninger

Økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget

Landbrug og Fødevarer finder, at det er åbenbart, at der er økonomiske og administrative konsekvenser knyttet til brugen af de forsøgsmuligheder, lovforslaget indeholder. Organisationen mener, at det bør være muligt nærmere at konkretisere disse konsekvenser.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger

En nærmere konkretisering af de mulige positive og/eller negative administrative og økonomiske konsekvenser af lovforslagets forsøgshjemler vil efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse forudsætte, at der for hver enkelt af lovforslagets forsøgshjemler iværksættes en undersøgelse af de udvalgte frikommuners administrative praksis og økonomiske forbrug inden for forsøgshjemlens

anvendelsesområde. Det ville ydermere være nødvendigt at beregne de eventuelle positive og/eller negative konsekvenser af de forsøg, som frikommunerne ønsker at sætte i stedet for den gældende regulering.

På den baggrund finder Økonomi- og Indenrigsministeriet ikke, at det på nuværende tidspunkt vil være muligt at konkretisere de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget yderligere. Det skal imidlertid samtidigt fremhæves, at der er tale om frivillige forsøg, som alene kan udføres i en tidsbegrænset periode i de ni udvalgte frikommuner. Forsøgene skal følges op af en evaluering, som bl.a. skal belyse effekter for målgruppen, økonomiske konsekvenser og øvrige positive eller negative virkninger, jf. her § 6 i bekendtgørelse nr. 688 af 25. juni 2012 om offentliggørelse og evaluering af forsøg i frikommuner.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg på beskæftigelsesministerens område

FTF og LO fremhæver behovet for løbende opfølgning ved forsøg inden for beskæftigelsesområdet for at sikre, at de omfattede borgere fortsat får en relevant og aktiv beskæftigelsesrettet indsats i frikommunerne. Organisationerne peger bl.a. videre på nødvendigheden af centralt definerede evalueringsdesigns for at sikre dokumentationen for forsøg.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Det har fra starten af frikommuneforsøget været en forudsætning, at den enkelte frikommune ved indsendelse af en ansøgning om forsøg traf beslutning om, hvorledes et givent forsøg skulle evalueres.

Ved bekendtgørelse nr. 688 af 25. juni 2012 om offentliggørelse og evaluering af forsøg i frikommuner er der bl.a. fastsat visse minimumskrav til evalueringen af forsøg i frikommunerne.

Hvis et givent forsøg kræver forudgående godkendelse af den relevante ressortminister, inden forsøg kan udføres, kan den pågældende minister endvidere fastsætte yderligere krav til evalueringen. Det er dog forudsat, at en minister alene anvender denne mulighed, hvor særlige forhold gør sig gældende. Dette kan f.eks. være forsøg, hvor der vurderes at være behov for en midtvejsevaluering.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder ikke, at der er behov for yderligere regulering eller krav til evalueringen af forsøg.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med hyppigheden, formen og indholdet af opfølgningen på integrationskontakten for visse kontanthjælpsmodtagere – lovforslagets § 7 a

og

Forsøg med ligestilling af visse kontanthjælpsmodtagere i forhold til hjælpemidler, befordringsgodtgørelse og den særlige godtgørelse på op til 1000 kr. – lovforslagets § 7 b

BUPL, Danske Handicaporganisationer, Jobrådgivernes Brancheforening og Vejle Kommune er positive overfor tiltagene på integrationsområdet. Danske Handicaporganisationer har dog lagt vægt på, at forsøget ikke må forringe udlændinge med handicaps muligheder.

Særligt for så vidt angår den foreslåede § 7 a mangler LO begrundelse for, hvorfor de nuværende regler er uhensigtsmæssige eller ufleksible. LO henviser til, at det må antages, at kommunerne vil frigøres for deres forpligtelse, og at det kan være svært, at vurdere om udlændinges retsstilling, dermed forringes.

Særligt for så vidt angår den foreslåede § 7 b anfører FTF, at forsøg vil indebære ringere tilskudsmuligheder for de flygtninge og indvandrere, som er omfattet af en integrationskontrakt.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Forsøget bør ikke forringe udlændinges retsstilling. Frikommunerne får mulighed for at tilrettelægge en opfølgning, således at der bliver ens regler for kontant-hjælpsmodtagere uanset lovgrundlag. Forsøget skal sikre, at den enkelte udlænding får en målrettet indsats, så kravene i integrationskontrakten opfyldes.

De særlige krav til indholdet af integrationskontrakten for udlændinge om beskæftigelses- og uddannelsesmål m.v. opretholdes. Frikommunerne har fortsat en forpligtelse til at vurdere, om opfølgningen fremmer den pågældendes beskæftigelsesmuligheder.

Der er tillige en forpligtelse for frikommunerne til at evaluere forsøget, jf. oven for.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med friere rammer for bl.a. dagpengemodtageres mulighed for at udføre frivilligt arbejde uden fradrag i ydelsen – lovforslagets § 7 c

Amatørernes Kunst og Kultur Samråd, Danmarks Idræts-Forbund, Danmarks Lærerforening, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Ungdoms Fællesråd, DO – Foreningen Danske Orkesterdirigenter, Fritid og Samfund, Kulturelle Samråd i Danmark, Landsforeningen for dramatisk virksomhed, Odense Kommune, Rådet for Socialt Udsatte, Samrådet, Vejle Kommune, Ældre Sagen og Ældremobiliseringen giver overordnet set udtryk for en positiv holdning til forsøget.

LO er betænkelige ved, at man fjerner 4 timers begrænsningen for dagpengemodtageres muligheder for – uden fradrag – at arbejde frivilligt og ulønnet. Det er LO's holdning, at dagpengemodtagere som udgangspunkt ikke skal arbejde frivilligt, men at det omvendt ikke giver mening, at personer, der bliver ledige, ikke skal kunne fortsætte med det frivillige arbejde, som de udførte før de blev ledige.

FTF mener heller ikke, at det er hensigtsmæssigt, at øge muligheden for at dagpengemodtagere kan udføre frivilligt, socialt arbejde. Den gældende 4 timers begrænsning vurderes at være fuldt ud dækkende, og det betragtes som uacceptabelt, at bede ledige om at bruge deres korte dagpengeperiode på at løfte serviceniveauet i kommunerne.

LO og FTF vurderer, at det foreslåede forsøg kan medføre misbrug af ledige og fortrængning af ordinært ansatte, herunder at forsøget på sigt kan medføre, at kommunerne hæver visitationskravene for tildelingen af den offentlige velfærdsservice, fordi dagpengemodtagere i højere grad kan overtage kommunale serviceopgaver.

LO og FTF er enige i, at a-kasserne skal inddrages i vurderingen af arbejdets art og omfang.

Ældre Sagen understreger, at det er deres holdning, at frivillige ikke skal levere ydelser, som det offentlige kan visitere til, og ikke skal erstatte det offentlige omsorgsforpligtelser.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Lediges muligheder for at bidrage med en frivillig og ulønnet indsats er ikke – med frikommuneforsøget – givet fuldstændigt frit.

For at begrænse en evt. fortrængningseffekt er der fastsat et krav om, at frivilligt, ulønnet arbejde, der kan udbydes som lønarbejde, ikke må udføres uden fradrag, hvis arbejdet sædvanligvis udbydes som lønnet arbejde i foreningen, organisationen eller lignende, og hvis arbejdet normalt udbydes som lønnet arbejde i foreninger, organisationer eller lignende af tilsvarende art og størrelse.

Hertil kommer, at der ikke er tale om, at der indføres en pligt til, at dagpenge- og efterlønsmodtagere arbejder frivilligt, og at der er tale om et tidsbegrænset forsøg, der bliver evalueret.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

BUPL finder, at det bør defineres nærmere, hvad der menes med, at den frivillige ikke må være underlagt sædvanlige ansættelsesretlige pligter, og at dette bør være et ufravigeligt krav. BUPL mener, at det bør skrives direkte i loven, at den relevante faglige organisation altid skal inddrages i vurderingen af, om der reelt er tale om ulønnet arbejde.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Det er a-kasserne, der administrerer reglerne på dagpenge- og efterlønsområdet. Det fastsatte krav om, at medlemmet ikke må være underlagt sædvanlige ansættelsesretlige pligter følger de gældende regler på området. Der er ikke noget i dagpenge- og efterlønsreglerne, der forhindrer a-kassen i at søge oplysninger om en konkret ansættelsesform hos den relevante faglige organisation.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

BUPL anfører videre, at det bør sikres, at det frivillige ulønnede arbejde, som de ledige konkret skal varetage, er omfattet af arbejdsskadelovgivningen.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Frikommuneforsøget om frivilligt arbejde omfatter alene forsøg med fradragsreglerne i relation til dagpenge og efterløn. Arbejdsskadelovgivningen er således ikke omfattet af forsøget.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.

Dansk Ungdoms Fællesråd bemærker, at bemærkningerne til lovforslaget bør indeholde en mere klar definition af begrebet frivilligt, ulønnet arbejde, og at begrebet arbejde ikke bør bruges i definitionen.

Vejle Kommune, Odense Kommune og Fritid og Samfund har ligeledes tilkendegivet, at der er behov for, at der laves en mere klar definition af begrebet.

Fritid og Samfund henviser i øvrigt til regeringens målsætning om, at flere skal arbejde frivilligt, hvorfor der er behov for regler, der er lette at forstå.

Odense Kommune bemærker også, at der, jf. bemærkningerne, er tale om en skærpelse af reglerne for kontanthjælpsmodtagere.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Definitionen, herunder brugen af begreberne "arbejde" og "aktiviteter" følger den definition, der bruges i de gældende regler. Det vurderes at være hensigtsmæssigt, at

de anvendte begreber bevares i relation til gennemførelse af et midlertidigt forsøg, der er afgrænset til at gælde for en begrænset gruppe. Det skal i den anledning præciseres, at den foreslåede ændring ikke alene er udtryk for en lempelse af det såkaldte "4 timers krav", men også vedrører de øvrige gældende regler på området.

Det skal bemærkes, at der skal være tale om en konkret vurdering, når arbejdsløshedskasserne skal tage stilling til, om en frivillig, ulønnet indsats kan udføres uden fradrag i arbejdsløshedsdagpenge og efterløn. Det vurderes ikke at være muligt at tage højde for alle former for frivilligt, ulønnet arbejde ved at bruge en mere konkret afgrænset definition.

For så vidt angår kontanthjælpsreglerne kan det oplyses, at den foreslåede forsøgsordning ikke ændrer på kontanthjælpsreglerne, og at det alene er præciseret i bemærkningerne, hvad der allerede gælder på dette område, herunder, at det i hvert enkelt tilfælde er kommunens vurdering, om der er adgang til at udføre frivilligt arbejde eller ej.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Danmarks Idræts-Forbund har oplyst, at særligt bestemmelsen, der vedrører frivilligt, ulønnet arbejde, der kan udbydes som almindeligt arbejde, kan give anledning til fortolkningsproblemer, når det ikke er nærmere defineret hvad der menes - udover eksemplerne i bemærkningerne. Danmarks Idræts-Forbund foreslår, at dette tages ud, så der i stedet alene sker en afgrænsning i forhold til, at frivilligt, ulønnet arbejde kun må udføres for frivillige foreninger, organisationer og lignende.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Der henvises til kommentaren lige oven for, samt til kommentaren til høringssvarene fra LO og FTF.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Odense Kommune ønsker endvidere, at a-kasserne opfordres til at give en skriftlig tilbagemelding til medlemmet, når et medlem oplyser om frivilligt arbejde.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Det er a-kasserne, der administrerer dagpenge- og efterlønsområdet. Et medlem har allerede efter gældende regler krav på, at a-kassen træffer en konkret afgørelse om hvorvidt medlemmet – ud fra en konkret vurdering – kan bidrage med en konkret frivillig indsats uden fradrag i sin ydelse.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Odense Kommune ønsker også, at der gives adgang til, at dagpenge- og efterlønsmodtagere kan arbejde frivilligt og ulønnet i offentligt regi.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Den foreslåede forsøgsordning er – som efter gældende regler – alene målrettet frivilligt, ulønnet arbejde for frivillige foreninger, organisationer og lignende. Årsagen hertil er, at i relation til dagpengereglerne skal den offentlige forvaltning ses som en del af det almindelige arbejdsmarked, hvor arbejdet skal udbydes på almindelige løn- og ansættelsesvilkår.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Danmarks Lærerforening har tilkendegivet, at det skal fremgå af bemærkningerne til § 7 c, at medlemmer af en arbejdsløshedskasse ikke er forpligtet til at arbejde frivilligt.

Ældre Sagen har ligeledes påpeget, at dagpenge- og efterlønsmodtagere ikke skal kunne pålægges at arbejde frivilligt.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Forsøget om frivilligt arbejde er et forsøg med reglerne om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge og efterløn, når en dagpengemodtager eller efterløner vælger at arbejde frivilligt og ulønnet. Det følger derfor direkte heraf, at der ikke er tale om, at medlemmerne af en arbejdsløshedskasse har pligt til at arbejde frivilligt og ulønnet. Der vurderes ikke at være behov for at præcisere dette nærmere i bemærkningerne.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med mulighed for at yde en arbejdsdusør til særligt udsatte kontanthjælpsmodtagere – lovforslagets § 7 d

BUPL, FTF, LO, Odense Kommune og Rådet for Socialt Udsatte er positive over for forsøget, med henvisning til, at initiativet støtter de svageste arbejdsløse til en tættere kontakt med arbejdsmarkedet

Danske Handicaporganisationer har tilkendegivet, at målgruppen for forsøget bør udvides, idet personer med handicap også kan have gavn af denne særlige indsats.

Danske Handicaporganisationer mener desuden, at det er meget uklart om lovforslagets § 4 (§ 110 a) giver adgang til yderligere forsøg med ydelser, ud over forsøg med arbejdsdusør, og dermed åbner op for forsøg med ydelser for en i forvejen svag gruppe borgere

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Som det fremgår af bemærkninger til lovforslaget § 7 d, udgør målgruppen for arbejdsdusøren borgere, der primært er omfattet af matchgruppe 3 som følge af svære misbrugsproblemer og sociale problemer. Personer med handicap er ikke afskåret fra også at kunne indgå i denne målgruppe.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer. Af lovtekniske årsager er § 110 a taget ud af lovforslaget.

BUBL har anført, at personer i matchgruppe 3 er den svageste gruppe af kontanthjælpsmodtagere. Hvis en person beslutter sig til at forsøge at forbedre sit forsørgelsesgrundlag ved at deltage i et tilbud, der er omfattet af arbejdsdusøren, bør det indføres i lovteksten, at personen er fritaget fra sanktioner, hvis den pågældende ikke magter at møde i aktiviteten.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Reglerne om sanktioner gælder som udgangspunkt alle modtagere af kontanthjælp.

Hvis en person modtager hjælp på grund af problemer ud over ledighed – såkaldt ikke-arbejdsmarkedssparat person – skal kommunen altid vurdere, om der er forhold, der kan begrunde, at den pågældende ikke har pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder ved bl.a. at deltage i tilbud og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger.

Alvorlige psykiske lidelser kan fx i det konkrete tilfælde betyde, at der ikke skal gives en sanktion for ikke at stå til rådighed. Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden hos kontanthjælpsmodtageren, skal der ikke gives en sanktion.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg på børne- og undervisningsministerens område

Forsøg med længere perioder for forældres mv. fravalg af et sundt frokostmåltid efter dagtilbudslovens § 16 – lovforslagets § 9 a

BUPL er positiv over for, at perioden for forældrenes fravalg forlænges, da det giver bedre mulighed for kontinuitet i forhold til f.eks. ansættelse af personale. BUPL peger dog på, at børn i socialt udsatte områder ikke skal være omfattet af den forlængede fravalgsperiode på 4 år.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Ministeriet kan til dette bemærke, at efter § 16 b, stk. 8, i dagtilbudsloven kan kommunalbestyrelsen efter gældende regler beslutte, at forældrene ikke kan fravælge frokostmåltidet, hvis det af sociale og sundhedsmæssige årsager er særligt påkrævet for børnene.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med friere rammer for den pædagogiske læreplan efter dagtilbudslovens § 8 – lovforslagets § 9 b

BUPL er tilfreds med, at kommunerne skal arbejde med de kompetenceområder, som ligger i den gældende lovgivning i de seks temaer i læreplanerne, men er bekymret for, at kommunalt fastsatte temaer fører til en svækkelse af de nationalt fastsatte temaer og udhuler den enkelte daginstitutions handlerum. BUPL foreslår på den baggrund, at det medtages i bemærkningerne, at det er lederen, som fortsat har ansvaret for at udarbejde læreplanen, herunder dagtilbuddets mål for børnenes læring.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Det er tilføjet i lovforslaget, at det er lederen, som fortsat har ansvaret for at udarbejde den pædagogiske læreplan, herunder dagtilbuddets mål for børnenes læring.

FOA mener, at det er positivt med mulighed for færre temaer, da det efter FOAs opfattelse frigiver tid til børnene.

Fritid og Samfund mener, at indholdet burde være helt op til kommunerne, således at de kommunalt fastsatte temaer ikke skal rumme de kompetenceområder, der ligger i de seks temaer, som indgår i de pædagogiske læreplaner.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Bl.a. for at sikre sammenhæng til skolen er det fastsat som betingelse, at de af frikommunen fastsatte temaer for den pædagogiske læreplan skal kunne rumme de kompetenceområder, der er i de seks temaer efter dagtilbudsloven.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med kommunalt tilbud om salg af bleer til brug for et barns ophold i en daginstitution – lovforslagets § 9 c

BUPL mener, at bleer bør være en integreret del af dagtilbudsydelsen, og at flere kommuner for at spare har lagt det over til forældrene. Det indebærer, at pædagogerne skal opbevare og forvalte forskellige børns bleer. BUPL anfører, at lovforslaget ikke ændrer på dette forhold.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Reglerne om salg af bleer foreslås fastsat, således at forældrene selv kan beslutte, hvorvidt de ønsker at købe bleer af kommunen til brug for barnets ophold i

dagtilbuddet. Det kan betyde, at personalet skal forvalte forskellige bleer. Alle udgifter til salg af bleer skal afholdes af de forældre, der deltager i ordningen.

Fredensborg Kommune angiver, at det er rimeligt og nødvendigt, at der er principper for fastsættelse af betaling, ligesom frivillighedsprincippet er forståeligt i forhold til forældrene, men at det gør ordningen administrativ tung.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Reglerne om prisfastsættelse af salg af bleer er fastsat med henblik på at sikre, at konkurrenceforvridende effekter og krydssubsidiering undgås. For at undgå at forældre pålægges en tvungen udgift til bleer, er det en forudsætning for forsøget, at forældrene selv kan beslutte, om de ønsker at købe bleer af kommunen til brug for barnets ophold i daginstitutionen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg på justitsministerens område

Forsøg med kommunal udstedelse af registreringsbeviser og opholdskort til udlændinge – lovforslagets § 12 a

Vejle Kommune finder, at hjemlen er i overensstemmelse med kommunens ønsker og behov for at kunne arbejde videre med et forsøg på området.

FTF og LO mener ikke, at der i frikommunerne er den nødvendige ekspertise til stede til at varetage opgaven. Organisationerne kan derfor ikke støtte forsøget.

Foreningen af Statsforvaltningsdirektører peger bl.a. på, at sagerne i nogle tilfælde kræver en dybtgående juridisk sagsbehandling, hvortil kommer prøvelse af ægtheden af udenlandske dokumenter. Foreningen mener ikke, at det i lovudkastet er oplyst, på hvilken måde de pågældende frikommuners medarbejdere skal modtage den fornødne undervisning mv. til udførelse af disse opgaver eller hvem der skal afholde udgiften hertil.

Justitsministeriets bemærkninger

Det påhviler frikommunen at sørge for at foretage den nødvendige prøvelse af, om betingelserne for udstedelse af registreringsbevis og opholdskort er til stede.

Der skal være tale om en prøvelse af samme omfang og intensitet som den prøvelse, der foretages i statsforvaltningerne, og omkostningerne forbundet hermed skal afholdes af den enkelte frikommune.

Omkostninger forbundet med oplæring af medarbejdere i frikommunen skal ligeledes afholdes af den enkelte frikommune.

Bemærkningerne i lovudkastet er præciseret vedrørende prøvelsen af sagerne.

Foreningen af Statsforvaltningsdirektører anfører videre, at forsøget medfører, at statsforvaltningerne må afvise en ansøgende borger, der bor eller har påtænkt at bo i en frikommune. Foreningen finder endvidere, at forsøget ikke forekommer at være i tråd med etableringen af International Citizen Service. Dette skyldes, at forsøget efter foreningens opfattelse medfører, at frikommunens kompetence træder i stedet for statsforvaltningens.

Justitsministeriets bemærkninger

Hvis statsforvaltningen fortsat skal have kompetence på området samtidig med, at en frikommune får tilsvarende kompetence, vil det bl.a. indebære en risiko for, at der er personer, der henvender sig til begge myndigheder for at ansøge om

registreringsbevis eller opholdskort. Det vil efter Justitsministeriets opfattelse åbne risiko for større misbrug.

Justitsministeriet er enig i, at borgerne ikke skal afskæres fra at benytte ICS – der netop er oprettet for at give borgerne én samlet indgang til de relevante myndigheder. Det forudsættes derfor, at frikommunen indgår i samarbejdet, hvis der viser sig at være behov herfor, således at det er muligt at opretholde ICS både i København, Århus, Odense og Ålborg med den borgerservice, der er i dag.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Foreningen af Statsforvaltningsdirektører anfører videre, at statsforvaltningerne ikke kan foretage opfølgende kontrol i forhold til f.eks. sort arbejde og social dumping for så vidt angår de sager, som afgøres af en frikommune.

Justitsministeriets bemærkninger

Det er ikke hensigten med forsøget, at den kontrol, der foregår på området, skal mindskes.

Det påhviler således frikommunen at være opmærksom på tilfælde, hvor der kan være anledning til at fremtage en sag til efterfølgende kontrol med henblik på at vurdere, om grundlaget for opholdsretten fortsat er til stede og foretage det fornødne for at sikre, at statsforvaltningen – der fortsat har kompetencen til at træffe afgørelser vedrørende ophør af opholdsret og inddragelse af registreringsbeviser og opholdskort – gøres opmærksom herpå.

Bemærkningerne i lovudkastet er præciseret på dette punkt.

Foreningen af Statsforvaltningsdirektører anfører videre, at personkredsen for forsøget er uklar, ligesom forsøget giver anledning til journaliserings- og registermæssige problemstillinger.

Justitsministeriets bemærkninger

Det forudsættes, at frikommunen sørger for, at statsforvaltningen kan rekvirere de sager, som statsforvaltningen har brug for i forbindelse med en senere sagsbehandling på at sådan måde, at det ikke vil medføre meromkostninger eller i øvrigt ressourcetræk for statsforvaltningen.

For så vidt angår adgang til Udlændingeregistret (UR)/EstherH er det forudsat, at omkostninger forbundet med etablering af adgang for frikommunen til de nødvendige systemer afholdes af den enkelte frikommune.

Bemærkningerne i lovudkastet er præciseret for så vidt angår personkredsen og statsforvaltningens adgang til sager afgjort af kommunen. Herudover giver bemærkningerne ikke anledning til ændringer.

Forsøg på kulturministerens område

Forsøg med friere rammer for anvendelse af grundtilskud og supplerede grundtilskud efter folkeoplysningsloven – lovforslagets § 15 a

Amatørernes Kunst og Kultur Samråd (AKKS), DATS – Landsforeningen for dramatisk virksomhed, DO – Foreningen Danske Orkesterdirigenter, Fritidssamrådet i Danmark og Odense Kommune støtter forslaget.

Dansk Folkeoplysnings Samråd og Oplysningsforbundenes Fællesråd anser debatskabende aktiviteter som væsentlige for fremme af borgerdeltagelse og

demokratiudvikling og dermed som en central aktivitet inden for det folkeoplysende område. Organisationerne kan derfor ikke støtte forslaget.

Kulturministeriets bemærkninger:

Det er bestemmelsens intention at begrænse de administrative byrder, der følger af, at især små foreninger inden for den folkeoplysende voksenundervisning mangler mulighed for at anvende 10 % af budgettet til afholdelse af debatskabende aktiviteter, og at de uforbrugte midler skal videreføres til næste års pulje for ikke at gå tabt. Det er endvidere intentionen med bestemmelsen, at foreningerne inden for den folkeoplysende voksenundervisning får muligheden for at tilrettelægge deres kursusudbud mere fleksibelt og behovsbestemt ud fra et samlet budget uden øremærkede poster. Aftenskolernes Samråd i Odense har været inddraget i udarbejdelsen af frikommuneansøgningen fra Odense Kommune.

Kulturministeriet kan tilslutte sig synspunktet fra Oplysningsforbundenes Fællesråd og Dansk Folkeoplysnings Samråd om de debatskabende aktiviteter som centrale aktiviteter på det folkeoplysende område.

Efter Kulturministeriets opfattelse vil bestemmelsen dog ikke hindre forsat fokus på de debatskabende aktiviteter som centrale i forhold til fremme af demokratiforståelse og aktivt medborgerskab, og at de landsdækkende organisationer inden for den folkeoplysende voksenundervisning fortsat har mulighed for at prioritere og styrke området.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anfører, at offentligt tilskud til undervisning og aktiviteter, der udbydes på konkurrenceudsatte markeder, kan have en konkurrencebegrænsende effekt, og at muligheden for at flytte offentligt tilskud fra debatskabende aktiviteter til undervisning og aktiviteter, der udbydes på konkurrenceudsatte markeder, vil kunne forstærke denne konkurrencebegrænsende effekt.

Kulturministeriets bemærkninger:

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens synsvinkel om en mulig øget konkurrencebegrænsende effekt for undervisning og andre aktiviteter giver ikke anledning til ændringer. Folkeoplysningslovens bestemmelser suppleret af kommunalfuldmagten danner fortsat grundlaget for kommunernes pligt og muligheder for at yde tilskud til den folkeoplysende virksomhed.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg på miljøministerens område

Arkitektskolen Aarhus ser overordnet frikommuneforsøgene som en glimrende idé, der giver mulighed for bredere udfordring og gentænkning af plan- og naturbeskyttelseslov. Skolen fremhæver samtidig behovet for evaluering af igangsatte forsøg og styringen heraf.

Forsøg med mulighed for at beslutte, at arealer, der bliver omfattet af en lokalplan i forsøgsperioden, ikke på et senere tidspunkt bliver omfattet af skovbyggelinjen - lovforslagets § 24 a

og

Forsøg med adgang til at opføre mindre byggeri uden kommunalbestyrelsens forudgående dispensation fra skovbyggelinjen – lovforslagets § 24 b

Landbrug og Fødevarer er positivt indstillet over for forsøgene.

Viborg Kommune anfører, at det i den foreslåede § 24 a om, at der skal kunne opføres visse småbygninger uden forudgående dispensation fra naturbeskyttelseslovens skovbyggelinje, er uklart, om bygninger opført før lovens ikrafttræden skal medregnes i de 25m².

Miljøministeriets bemærkninger:

Bemærkningerne er præciseret således, at det nu fremgår, at der ved beregningen af det samlede maksimale bebyggelsesareal på 25 m² ikke medregnes eksisterende bygninger, hvortil der allerede er givet tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, jf. § 17, stk. 1. Kravet om, at bygningen skal opføres "i tilknytning til" den øvrige bebyggelse er samtidig præciseret.

Viborg Kommune anfører, at det i den foreslåede § 24 a om, at der skal kunne opføres visse småbygninger uden forudgående dispensation fra naturbeskyttelseslovens skovbyggelinje, er uklart, om bygninger opført før lovens ikrafttræden skal medregnes i de 25m².

Miljøministeriets bemærkninger

Bemærkningerne er præciseret således, at det nu fremgår, at der ved beregningen af det samlede maksimale bebyggelsesareal på 25 m² ikke medregnes eksisterende bygninger, hvortil der allerede er givet tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, jf. § 17, stk. 1. Kravet om, at bygningen skal opføres "i tilknytning til" den øvrige bebyggelse er samtidig præciseret.

Viborg Kommune og Arkitektskolen Aarhus anfører, at der i overensstemmelse med kommunens forsøgsansøgning skal kunne gennemføres forsøg, hvorefter småbygninger på op til 50m² skal kunne opføres uden dispensation - svarende til planlovens landzoneregler.

Fritidshusejernes Landsforening anfører at den er foruroliget over at der kan opføres mindre bygninger, der udgør et samlet areal på maksimalt 25 m², eksempelvis et drivhus, udhus eller lignende, uden kommunalbestyrelsens forudgående undtagelse. Landsforeningens holdning er den, at det skal maksimalt være 10 m².

Derudover anfører Viborg Kommune, at kommunen gerne havde set, at den del af forsøgsansøgningen, hvorefter skovbyggelinjen ikke skal gælde for offentlige skove under 20 ha, var imødekommet.

Miljøministeriets bemærkninger

Naturbeskyttelseslovens skovbyggelinje har til formål at sikre skovenes værdi som landskabselementer og at opretholde skovbrynene som levested for plante- og dyrearter. Da det ansøgte forsøg vil have betydning for det nuværende niveau for beskyttelse af natur og landskab, har kommunens forslag ikke kunnet imødekommes fuldt ud. Rækkevidden af den foreslåede mulighed for forsøgsgodkendelser er fastsat for at sikre, at der dels gives frikommunerne det ønskede politiske råderum til egen administration, og dels sikres, at de beskyttelseshensyn, som skovbyggelinjen varetager, ikke forringes væsentligt.

Uanset at der er et vist sammenfald mellem de hensyn, som landzoneadministrationen og skovbyggelinjen varetager, varetages hensynet til skov- og skovbryn særligt ved skovbyggelinjen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Viborg kommune anfører, at underretningspligten kunne reduceres yderligere og begrænses til forvaltningslovens regler om partshøring.

Miljøministeriets bemærkninger

Den foreslåede § 24 b indebærer i sig selv en mulighed for ophævelse af partshøringskravet for småbygninger opført på baggrund af forsøgsordningen. En ophævelse eller yderligere begrænsning af underretningspligten overfor skovens ejer om ansøgninger om opførelse af bebyggelse ved skoven er ikke imødekommet, da det findes retssikkerhedsmæssigt betænkeligt. Bestemmelsen sikrer, at skovejeren kan redegøre for sine driftsmæssige interesser, uanset at disse ikke måtte være kommunen bekendt.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg på ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeris område

Forsøg med bekæmpelse af kæmpebjørneklo helt eller delvist på ejerens eller brugerens regning – lovforslagets § 24 c

Friluftsrådet og Ældremobiliseringen finder forsøget positivt.

Landbrug og Fødevarer anfører, at det af retssikkerhedsmæssige grunde er vigtigt, at den pågældende ejer eller bruger gentagne gange er blevet gjort opmærksom på konsekvenserne af ikke at efterkomme et påbud på området. Organisationen angiver videre, at det med forsøget ikke er nødvendigt at kunne sanktionere med en bødestraf, da godtgørelsen af kommunens udgifter har samme præventive effekt.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris bemærkninger

Det er tilføjet i bemærkningerne, at det forudsættes, at der ikke samtidig indledes en straffesag mod ejeren eller brugeren for ikke at efterkomme påbuddet om bekæmpelse af kæmpebjørneklo, hvis kommunen vælger at foretage bekæmpelse på ejerens eller brugerens regning samt at det skal fremgå af det meddelte påbud, at kommunen kan foretage bekæmpelse på ejerens eller brugerens regning, hvis påbuddet ikke efterkommes.

Fredensborg Kommune finder ikke, at 1,5 kr. pr. m² er et realistisk omkostningsniveau for bekæmpelse af kæmpebjørneklo. Efter kommunens opfattelse er det vanskeligt at fastsætte et standardniveau for bekæmpelsen, da det afhænger af arealet og tidspunktet, men det bør undersøges nærmere ved indhentelse af oplysninger fra naturplejeaktører.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris bemærkninger

Ministeriet er enig i, at udgifterne for bekæmpelse af kæmpebjørneklo vil afhænge af det pågældende areal, tidspunktet for bekæmpelsen mv., hvorfor det er vanskeligt at arbejde med en standardsats for bekæmpelsen.

Den økonomiske ramme for den kommunale bekæmpelsesindsats helt eller delvist på ejerens eller brugerens regning er præciseret i bemærkningerne.

Forsøg på transportministerens område

Forsøg med at grundejerne og ikke kommunen selv kan stå for drift og vedligeholdelse af kommunalt påbudt vejbelysning – lovforslagets § 28 a

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det ikke er hensigtsmæssigt, hvis kommunens administrative byrder lægges ud til borgerne og virksomhederne. Endvidere finder Landbrug & Fødevarer det uheldigt, at forsøget ikke forudsætter ressortministeriets godkendelse.

Parcelhusejernes Landsforening finder det uheldigt, at det kommunale tilsyn og udførelse af samlede arbejder efter privatvejsloven sættes ud af kraft. Parcelhusejernes Landsforening udtrykker desuden bekymring over for, at grundejerne selv skal forestå afregning med forsyningsselskabet.

Fritidshusejernes Landsforening udtrykker bekymring over, at kommunerne med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan opsætte belysning i sommerhusområderne.

Transportministeriets bemærkninger:

Hensigten med lovforslaget er at give grundejerne mulighed for selv at forestå drift og administration af belysning på private fællesveje. Transportministeriet skal fremhæve, at bestemmelsen navnlig er forudsat at finde anvendelse på private fællesveje, der i forvejen administreres af en grundejerforening eller lignende samt i tilfælde, hvor der blandt de vedligeholdelsespligtige grundejere kan konstateres en villighed til selv at stå for den pågældende administration.

I forhold til, at forsøget ikke forudsætter ressortministeriets godkendelse, skal Transportministeriet bemærke, at ministeriet ikke er i besiddelse af de nødvendige forudsætninger for at kunne vurdere konkrete sager om administration af belysning på enkelte vejstrækninger, men at frikommunerne vil have de bedste forudsætninger for selv at foretage denne vurdering.

Endelig skal Transportministeriet bemærke, at den foreslåede bestemmelse ikke regulerer kommunernes mulighed for at opsætte belysning i sommerhusområder.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Advokatrådet påpeger, at der bør ske en præcisering af, at muligheden for at fravige privatvejslovens § 59, stk. 2 og 3, kun gælder for så vidt angår drift og vedligeholdelse.

Endvidere skriver Advokatrådet, at det bør overvejes at præcisere i lovforslaget, at kommunen fortsat er forpligtet til at iagttage procedurereglen i privatvejslovens § 48 ved beslutningen om, at grundejerne selv skal sørge for drift og vedligehold af den påbudte belysning.

Endelig bemærker Advokatrådet, at der med forslaget ikke tages højde for den situation, hvis de involverede grundejere ikke kan blive enige om fordelingen af omkostningerne til drift og vedligeholdelse.

Transportministeriets bemærkninger:

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses ordlyd, at kommunen kan fravige privatvejslovens § 59, stk. 2 og 3, og bestemme, at de vedligeholdelsespligtige grundejere selv sørger for, at den påbudte vejbelysning bliver drevet og vedligeholdt. Det fremgår med andre ord direkte af lovteksten, at bestemmelsen handler om drift og vedligeholdelse, og således også at bestemmelsen ikke giver hjemmel til at fravige procedurereglen i § 48. Sidstnævnte er desuden mere udførligt beskrevet i bemærkningerne.

Transportministeriet er dog enig i, at det er hensigtsmæssigt at adressere den situation, hvis de involverede grundejere ikke kan opnå enighed. Som det er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, er der med forslaget forudsat villighed blandt de involverede grundejere til selv at stå for administrationen af den påbudte belysning. Dette gælder for alle involverede grundejere.

I overensstemmelse med sidste del af advokatrådets høringssvar, indsættes der således et nyt stk. 2, hvorefter opgaven med administration og vedligeholdelse af den påbudte belysning falder tilbage på kommunen ved uenighed blandt de involverede grundejere. Dette vil ske ved et ændringsforslag.

Der vil under lovforslagets behandling i Folketinget blive fremsat ændringsforslag for at tage hånd om tilfælde, hvor de involverede grundejere ikke kan opnå enighed. Herudover giver bemærkningerne ikke anledning til ændringer.

Forsøg med kommunal varetagelse af individuel handicapkørsel efter lov om trafikskaber – lovforslagets § 28 b

Ældre Sagen anfører, at hvis kommunen hjemtager kørslen, er der risiko for dårligere koordinering af den transport, der foregår mellem kommuner og på tværs af regioner i forhold til, når et trafikskab varetager transporten i et større geografisk område. Det anføres endvidere, at der er risiko for nedsat fleksibilitet af kørslen. Ældre Sagen opfordrer til, at problemstillingen vedr. budgetansvar løses på anden måde, f.eks. ved bedre information og vejledning af trafikskaberne om hvilke kørsler, der er omfattet af loven.

Danske Handicaporganisationer anfører, at forslaget vil medføre større forskelle på tværs af kommunerne, herunder skabe stor usikkerhed om sammenhængen mellem den kommunale og den tværkommunale kørsel. Danske Handicaporganisationer påpeger, at der er risiko for, at de enkelte ordninger bliver mere bureaukratiske, ligesom det ifølge organisationen vil være vanskeligt at sikre det tilstrækkelige uddannelsesniveau hos chaufførerne samt kvaliteten af køretøjerne. Endelig anføres det, at der ikke er sikkerhed for, at priserne kan holdes på det forudsatte niveau.

Transportministeriets bemærkninger:

Frikommunerne vil - på samme måde som et trafikskab - vil være omfattet af lov om trafikskaber for så vidt angår de bestemmelser, der vedrører individuel handicapkørsel, jf. her bemærkningerne til § 28 b, stk. 2.

Frikommunerne vil derfor være underlagt samme krav som trafikskaberne. Frikommunerne skal således leve op til de krav, lovgivningen stiller til kørslen, så frikommunens borgere fortsat sikres samme rettigheder.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.